

Sygn. akt II KK 128/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 9 lipca 2014 r.,
sprawy **F. S., J. M., S. K.**
skazanych z art. 258 § 2 k.k. i in. oraz
sprawy **S. P.**
skazanego z art. 279 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionych przez obrońców
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 4 czerwca 2013 r.,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 12 lipca 2011 r.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasacje jako oczywiście bezzasadne,**
- 2. zwolnić skazanych od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy, wyrokiem z dnia 12 lipca 2011 r., uznał F. S. za winnego zorganizowania i kierowania grupą przestępczą o charakterze zbrojnym mającą na celu popełnianie przestępstw, to jest za winnego przestępstwa z art. 258 § 3 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 16 kwietnia 2004 r. i za przestępstwo to

wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności. F. S. uznany został nadto tym wyrokiem za winnego przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 6 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych. Tym samym wyrokiem uznano F. S. za winnego przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 5 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych. Kolejne przestępstwa przypisane temu skazanemu to: przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. i art. 157 § 1 k.k. i art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które sąd skazał go na 8 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które sąd skazał go na 7 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które sąd skazał go na 8 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. i art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które sąd skazał go na 7 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które sąd skazał go na 8 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które sąd skazał go na 7 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. i art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które sąd skazał go na 7 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwo z art. 263 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. i in., za które wymierzono mu karę 8 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej

stawki na 50 złotych, przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 286 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 288 § 1 k.k. i art. 278 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności.

Sąd orzekł wobec F. S. karę łączną 13 lat pozbawienia wolności oraz karę łączną 360 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 złotych.

Tym samym wyrokiem Sąd Okręgowy uznał J. M. za winnego następujących przestępstw: z art. 258 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 16 kwietnia 2004 r. i za przestępstwo to wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 6 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 5 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. i art. 157 § 1 k.k. i art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które sąd skazał go na 8 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które sąd skazał go na 7 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które sąd skazał go na 8 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. i in., za które wymierzono mu karę 6 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 286 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 288 § 1 k.k. i art. 278 § 1 k.k. i

art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 289 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności.

Sąd orzekł wobec J. M. karę łączną 12 lat pozbawienia wolności oraz karę łączną 300 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 złotych.

Tym samym wyrokiem Sąd Okręgowy uznał S. K. za winnego następujących przestępstw: z art. 258 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 16 kwietnia 2004 r. i za przestępstwo to wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę 7 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. i art. 157 § 1 k.k. i w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które sąd skazał go na 8 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które sąd skazał go na 7 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które sąd skazał go na 7 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych, przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. i in., za które wymierzono mu karę 4 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych.

Sąd orzekł wobec S. K. karę łączną 12 lat pozbawienia wolności oraz karę łączną 300 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 złotych.

S. P. uznany został tym samym wyrokiem za winnego przestępstw: z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50

złoty; z art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych; z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych i z art. 282 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 50 złotych.

Sąd orzekł wobec S. P. karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 150 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 złotych.

Po rozpoznaniu apelacji obrońców [...] Sąd Apelacyjny, wyrokiem z dnia 4 czerwca 2013 r., zmienił zaskarżony wyrok w odniesieniu do S. P. w ten sposób, że w miejsce przypisanego mu przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. (punkt 31 części rozstrzygającej wyroku Sądu Okręgowego) uznał tego oskarżonego za winnego przestępstwa z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymany został w mocy.

Kasacje od tego wyroku wnieśli obrońca skazanych F. S., J. M. i S. K. oraz obrońca skazanego S. P.

Obrońca F. S., J. M. i S. K. zaskarżył wyrok w całości i zarzucił mu rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na jego treść, a mianowicie art. 4 k.p.k., art. 6 k.p.k., art. 406 k.p.k., art. 408 k.p.k. i art. 412 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez niedostrzeżenie przez Sąd odwoławczy uchybienia podniesionego w apelacji obrońcy S. P. polegającego na ogłoszeniu przez Sąd *a quo* wyroku w przedmiotowej sprawie nie później niż 120 minut od zakończenia głosów stron w sprawie, mimo jej obszerności zarówno podmiotowej, jak i przedmiotowej, co wskazuje na fikcyjność narady sędziowskiej nad wyrokiem, a nadto przyjęcie *a priori* rozstrzygnięć zawartych w wyroku bez uwzględnienia jakiegokolwiek analizy końcowych stanowisk oskarżonych i ich obrońców, a *de facto* wskazuje na to, że wyrok ten sporządzony został finalnie przed zamknięciem przewodu sądowego, wysłuchaniem głosów stron i odbyciem

przez Sąd *a quo* narady, w następstwie czego Sąd odwoławczy wydał orzeczenie nadal obarczony tymże uchybieniem.

Autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz poprzedzającego go orzeczenia Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W kasacji obrońcy S. P. sformułowano identyczny zarzut i wniosek końcowy.

W pisemnej odpowiedzi prokuratora na kasacje wniesiono o oddalenie obu kasacji jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Obie kasacje są bezzasadne i to w stopniu, który pozwolił na ich rozpoznanie na posiedzeniu, o którym mowa w art. 535 § 3 k.p.k. Zarzut sformułowany w kasacji obrońców stanowi powtórzenie zarzutu apelacyjnego zawartego w apelacji obrońcy S. P., co autorzy kasacji wprost zresztą podkreślili. Zarzut ten dotyczy postępowania sądu rozpoznającego sprawę w pierwszej instancji, choć autorzy kasacji podnieśli, że Sąd odwoławczy powielił to uchybienie, nie dostrzegając go. Sąd odwoławczy dostrzegł tymczasem ten zarzut, o czym świadczy lektura stron 66 i 90 uzasadnienia wyroku. Sąd Apelacyjny powołał się na orzeczenia Sądu Najwyższego dotyczące kwestii stanowiącej przedmiot zarzutu i stwierdził na ich podstawie, że zarzut tego rodzaju pozostaje poza sferą kontroli stron i kontroli odwoławczej i jako taki nie mógł być uwzględniony. W tym stanie rzeczy nie można podzielić stanowiska obrońców co do rażącego naruszenia przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Sąd odwoławczy bowiem przedstawił argumentację, która w jego ocenie przemawia za uznaniem omawianego zarzutu za niezasadny. Niepodzielenie stanowiska obrony w tym zakresie nie może być utożsamiane z pominięciem zarzutu lub potraktowaniem go w sposób niezgodny ze standardami rzetelnej kontroli odwoławczej.

Przedmiotowa sprawa jest niewątpliwie obszerna i to zarówno pod względem podmiotowym jak i przedmiotowym, a więc dotyczy wielu oskarżonych, wobec których sformułowano w akcie oskarżenia liczne zarzuty. Zauważyć jednak należy, że postępowanie sądowe w tej sprawie trwało przez rok i trzy miesiące. Skład orzekający w tej sprawie mógł zatem odbywać narady wstępne nad poszczególnymi częściami sprawy, mógł także przygotowywać projekty

poszczególnych części wyroku już przed naradą końcową. Postępowanie takie, aczkolwiek obiektywnie nie zawsze możliwe w każdej sprawie, nie tylko nie jest wadliwe, ale uznać je należy za prawidłowe z punktu widzenia reguł organizacji pracy i wymogu sprawności postępowania. Podzielić należy w tym zakresie stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 7 października 2009 r., sygn. II KK 142/08, R-OSNKW z 2008 r., poz. 1975, cytowanego zresztą przez Sąd Apelacyjny. Sąd Najwyższy stwierdził wówczas, że w rozpoznawanej sprawie celowe było odbycie narady wstępnej i przygotowanie projektu wyroku i jednocześnie podkreślił: „Nie oznacza to wcale, aby po ostatnim zamknięciu przewodu sądowego, poprzedzającym wydanie wyroku, zbędne już było przeprowadzenie narady w trybie art. 408 k.p.k. Wręcz przeciwnie, jest to w procesie karnym element niezbędny i konieczny. Tyle tylko, że o ile skład orzekający już wcześniej wstępnie uzgodnił stanowisko, a wysłuchanie głosów stron bezpośrednio poprzedzających tę część narady nie spowodowało jego zmiany, to i ta *stricte* narada, o której mowa w art. 408 k.p.k., wcale nie musiałaby trwać wprost proporcjonalnie do obszerności zgromadzonego materiału dowodowego i stopnia złożoności sprawy. To wyłącznie skład orzekający, pod kierunkiem przewodniczącego, decyduje o przebiegu narady i głosowania oraz o czasie trwania tych czynności procesowych. Jedynym wyrazem przeprowadzenia „całości” narady pozostaje przecież podpisanie uzgodnionego wyroku, a to, ile czasu zajęło dojście do ostatecznych rozstrzygnięć, pozostaje już nie tylko poza zakresem kontroli stron, ale także kontroli instancyjnej”.

W tym stanie rzeczy raz jeszcze stwierdzić należy, że dokonanie wstępnych uzgodnień w ramach składu orzekającego i przygotowanie projektu wyroku przed zamknięciem przewodu sądowego nie stanowi żadnego uchybienia. W rozpoznanej sprawie nie sposób uznać, aby w toku postępowania, zwłaszcza zaś postępowania odwoławczego doszło do rażącego naruszenia prawa, nie podjęto zresztą próby wykazania wpływu opisanego w kasacjach uchybienia na treść wyroku. Wobec powyższego obie kasacje zostały oddalone.

